

Verslag bestuurlijke kopgroep Risk Factory Brabant-Noord - CONCEPT

Datum: 23-10-2025

Locatie: hybride (deels in gemeentehuis Maashorst, deels digitaal)

Aanwezig:

- Hans van der Pas (*voorzitter Bestuurlijke Kopgroep - burgemeester gemeente Maashorst*)
- Rob Sakko (*bestuurder Optimus*)
- Martijn van Tilburg (*bestuurder SAAM**)
- Peter Knoops (*hoofd RIEC Oost-Brabant*)
- Wilma Dirken (*gedeputeerde Provincie Noord-Brabant - digitaal aangesloten*)
- Rick Vermin (*wethouder gemeente 's-Hertogenbosch - digitaal aangesloten*)
- Marie-Louise van Schaijk (*directeur VRBN*)
- Tjerk de Laat (*kwartiermaker Risk Factory - VRBN*)
- Kees Arts (*adviseur projectgroep Risk Factory - VRBN*)

1. Concept-haalbaarheidsonderzoek

Het haalbaarheidsonderzoek richt zich op de voorwaarden en mogelijkheden voor het opzetten van een Risk Factory in Brabant-Noord. De nadruk ligt op het creëren van een langdurig, regionaal gedragen en gezamenlijke voorziening waarin veiligheid, preventie en maatschappelijke weerbaarheid centraal staan.

Toegelicht werd dat de analyse betrekking heeft op zowel de organisatorische als de inhoudelijke kant van een mogelijke inrichting. Uitgangspunt is een stapsgewijze en gezamenlijke ontwikkeling, waarbij een solide operationele basis wordt gelegd met duidelijke leerdoelen voor een afgebakende doelgroep.

De ervaringen van de Risk Factory's (zoals Venlo, Geertruidenberg, Twente) maar ook Loods 12 (RIEC in Breda), worden meegenomen. Belangrijk aspect is borging: dat een Risk Factory niet alleen wordt opgericht, maar ook daadwerkelijk een plek krijgt in het regionale veiligheids- en onderwijslandschap.

2. Bestuurlijke reacties haalbaarheidsonderzoek – leden kopgroep

Algemeen

De kopgroep reageert positief en constructief op het voornemen. Het initiatief wordt gezien als een relevante aanvulling op het regionale veiligheidsbeleid en onderwijsaanbod. Bestuurders onderstreepten het belang van gezamenlijke verantwoordelijkheid: de Risk Factory is geen initiatief van één organisatie, maar een samenwerkingsverband van gemeenten, onderwijsinstellingen, veiligheidsregio en verschillende maatschappelijke partners.

De voorzitter wees op de complexiteit van ontwikkeling: een Risk Factory bouw je stap voor stap, zowel organisatorisch als inhoudelijk. Brede bestuurlijke steun is noodzakelijk, wat een zorgvuldig proces van afstemming vraagt.

Onderwijssector

De primaire focus ligt op basisscholen en voortgezet onderwijs, aansluitend bij de missie om jongeren te leren omgaan met risico's, uiteenlopend van brandveiligheid, pestgedrag en verkeer tot ondermijning en cyberveiligheid.

Vanuit het onderwijs werd aangegeven dat zij een Risk Factory zien als kans om maatschappelijke thema's duurzaam te verankeren in het onderwijs, zonder het curriculum te overbelasten.

Vanuit het onderwijs werd benadrukt dat verschillende maatschappelijke thema's kinderen tegenwoordig al in jongere leerjaren bereiken; het nadenken over een verschuiving naar beneden in doelgroep leeftijden is daarom relevant (wellicht al groep 6 / 7). Daarnaast kwam de suggestie naar voren om bestaande plichten (zoals BHV en veiligheidstrainingen binnen onderwijsinstellingen) te verbinden met het programma van de Risk Factory.

Ook werd benadrukt dat samenwerking tussen onderwijsbesturen essentieel is om het aanbod consistent te organiseren en niet afhankelijk te maken van incidentele initiatieven. Beiden stelden dat de Risk Factory vanuit hun perspectief niet slechts een enkele "excursie" mag zijn, maar een structureel leeronderdeel dat aansluit bij pedagogische doelen.

Provincie

De Provincie sprak waardering uit voor het uitgevoerde haalbaarheidsonderzoek en het regionale commitment. Zij benadrukte dat de provincie veiligheid en weerbaarheid nadrukkelijk ziet als breed maatschappelijke thema's.

De provincie acht de periode vóór de aanstaande verkiezingen en begrotingsrondes gunstig voor bestuurlijke inbedding van de Risk Factory. Gemeenten kunnen in hun formatiegesprekken het initiatief te omarmen als onderdeel van preventief beleid.

De Provincie waarschuwde dat een groei- en aanlooperperiode onvermijdelijk is: andere Risk Factorys laten zien dat drie jaar gewenning nodig is voordat de exploitatie zich stabiliseert. De provincie onderschrijft het belang van lange termijnvisie en financieel realisme.

Gemeenten

Vertegenwoordigers van gemeenten gaven blijk van enthousiasme, maar ook van bestuurlijke voorzichtigheid. Zo werd onderstreept dat de bijdrage van gemeenten aan de Risk Factory niet alleen financieel moet worden beoordeeld, maar ook inhoudelijk: het gaat om een gezamenlijke investering in een weerbare samenleving.

Ook werd politieke realiteit aangestipt waarin gemeenteraden kritisch zijn op nieuwe uitgaven. Het is belangrijk om de maatschappelijke opbrengst concreet te maken, bijvoorbeeld in termen van preventie, jeugdbeleid en gezondheid.

Benadrukt werd dat het initiatief een plek moet krijgen binnen bestaande beleidslijnen van gemeenten over veiligheid, onderwijs en participatie – niet als op zichzelf staand project, maar als integraal onderdeel van lopende programma's.

Veiligheidspartners

Ingebracht werd dat de locatie zowel logistiek als bestuurlijk houdbaar moet zijn binnen de regio. Er werd gerefereerd aan een eventuele samenwerking met VRBZO, wat helaas niet haalbaar blijkt aangezien dit project daar geen prioriteit heeft. Daarnaast zien we bij de overige Risk Factorys in het land dat zij alleen al o.b.v. de scholen in de eigen regio op maximale capaciteit draaien.

Het waterschap blijkt zeer enthousiast over deelname aan de Risk Factory en ziet kansen zien. Er zijn al diverse voorstellen in het dagelijks bestuur besproken en men treft al praktische voorbereidingen voor participatie.

Bij de GGD is er inhoudelijk enthousiasme, maar een financiële bijdrage o.b.v. her-allocatie van bestaande middelen blijkt lastig.

3. Financiering

Voor scholen met beperkte financiële middelen is deelname een belangrijk aandachtspunt. Verschillen in ouderbijdragen of lumpsumverdeling mogen niet leiden tot sociale ongelijkheid in deelname van de scholen. Ook werd gesuggereerd om het burgerschapsprogramma breder te integreren, zodat sociale cohesie en kansengelijkheid expliciet onderdeel worden van het aanbod.

Binnen de kopgroep is consensus dat nieuwe middelen bij gemeenten en publieke partners schaars zijn. De toekomst van het project moet rusten op herallocatie van bestaande budgetten. Opgemerkt werd dat de politieke druk rond gemeentelijke begrotingen groot is en dat financiële ruimte vooral mogelijk is als de meerwaarde helder kan worden aangetoond. Ook werden kansen gesignaleerd: juist nu veel gemeenten haar begrotingen en coalitieakkoorden gaan opstellen, is er ruimte om dit initiatief te positioneren. Dat vraagt echter om timing en bestuurlijke behendigheid.

Ook lopen er gesprekken met enkele private partijen, waaronder Rabobank en Interpolis. Zij zien in de Risk Factory een maatschappelijk relevant platform. De Kopgroep hecht waarde aan een duidelijke rolafbakening: publieke sturing blijft cruciaal. Mogelijkheden voor samenwerking met het beroepsonderwijs, zoals Koning Willem I College en Avans Hogeschool, worden ook onderzocht. Een aandachtspunt blijft het structurele karakter: het doel is te voorkomen dat startsubsidies zonder blijvende dekking leiden tot discontinuïteit.

4. Ambassadeurschap

De leden van de bestuurlijke kopgroep onderschrijven dat het succes van de Risk Factory valt of staat met actief ambassadeurschap. De maatschappelijke waarde moet in eigen netwerken en achterbannen worden gedeeld en uitgedragen.

Ambassadeurs zijn niet alleen pleitbezorgers naar buiten, maar ook verankeraars van commitment binnen hun organisaties. De voorzitter vraagt om een cultuur van gedeelde eigenaarschap en gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Het enthousiasme in de ondernijningsaanpak biedt ook kansen om partners binnen veiligheid en bestuur te mobiliseren.

Meerdere leden stelden dat fysieke kennismaking met bestaande Risk Factorys het draagvlak vergroot. Bezoekmomenten met bijvoorbeeld raadsleden en bestuurders van gemeenten kunnen bijdragen aan bewustwording en concrete voorbeeldwerking.

5. Besluitvormingsprocessen bij de betrokken partners

Er wordt toegewerkt naar het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Brabant-Noord op 27 november. Die bijeenkomst vormt een belangrijk bestuurlijk ijkmoment; omarmt de regio het initiatief? Besluitvorming is gericht op het verkrijgen van mandaat tot verdere financiële uitwerking en formalisering. Tegelijkertijd wordt erkend dat duidelijkheid over rollen, middelen en tijdspad essentieel is om vertrouwen bij alle partners te versterken.

De Kopgroep adviseerde om binnen de besluitvormingsstukken expliciet te maken wat er “geïnformeerd” en wat er “beslist” wordt. Die transparantie draagt bij aan bestuurlijke stabiliteit en voorkomt ruis in vervoltrajecten.

Ook werd aangegeven dat besluitvorming tijd vraagt, maar dat framing belangrijk is: positioneer dit initiatief als een stap in een bredere regionale beweging rond weerbaarheid en preventie.

De bijeenkomst eindigde met de afspraak dat alle partners hun bestuurlijke gremia actief informeren en intern draagvlak organiseren, zodat het gezamenlijke momentum behouden blijft richting de bespreking in het Algemeen Bestuur. Na het Algemeen Bestuur van 27 november wordt de vervolafpraak met de bestuurlijke kopgroep ingepland.